

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d. 3 juli 2017
Agendapunt 9
Opiniërend besproken d.d. n.v.t.
Portefeuillehouder wethouder A.G.J. Bosch

Zaaknummer 1252-2017
Datum B&W-besluit 12 en 20 juni 2017

Onderwerp

Voorstel tot bespreking van de Kadernota 2018-2021 als kader voor de begroting 2018-2021.

BIJLAGEN:

Kadernota 2018-2021

INLEIDING

Hierbij bieden wij u de Kadernota 2018-2021 ter vaststelling aan. In deze nota wordt aangegeven, waar de komende jaren de beleidsaccenten worden gelegd binnen de financiële mogelijkheden van onze gemeente. In de Kadernota vindt een bijstelling plaats van het meerjarenperspectief op basis van externe autonome ontwikkelingen en ontwikkelingen in bestaand beleid alsmede nieuwe beleidswensen (hoofdstukken 2. Programma's en 4. Financieel meerjarenperspectief).

De grondexploitaties komen in hoofdstuk 3 aan de orde. Tot slot worden de richtlijnen en kaders aangegeven voor het opstellen van de Beleids- en financiële begroting voor 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 (hoofdstuk 5).

Hoofdstuk 1 bevat een samenvatting van de kadernota.

Met deze kadernota wordt voldaan aan hetgeen in de door uw raad in 2016 vastgestelde Financiële verordening is geregeld.

Context

De ambities voor de komende jaren worden in belangrijke mate bepaald door nieuwe coalitieafspraken na de verkiezingen in 2018. In die zin zijn wij terughoudend in het aandragen van wensen voor nieuw beleid voor de komende jaren.

Wij zijn volop bezig met de uitvoering van reeds door uw raad vastgestelde kaders en de afronding van de uitvoering van het Coalitieakkoord 2014-2018. De meeste beleidsvoornemens uit het coalitieakkoord zijn uitgevoerd dan wel in gang gezet. In de vorige kadernota is daarvan de balans opgemaakt.

Na vier stevige heroverwegingsronden was het financiële perspectief in de meerjarenbegroting 2017-2020 gezond te noemen. In het afgelopen jaren hebben wij het beleid op het gebied van het sociale domein en de daarbij benodigde financiële middelen inzichtelijk gemaakt. Daaruit blijkt dat de begroting nog steeds voldoende ruimte biedt voor de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen taken op het gebied van het sociale domein.

Ook met betrekking tot het onderhoud van de openbare ruimte hebben wij door middel van het IBOR beleidsplan inzichtelijk gemaakt hoe de samenhang is tussen de kwaliteit van de openbare ruimte en de beschikbare c.q. benodigde financiële middelen. In de begroting 2017-2020 hebben wij ook voor de uitvoering van het onderhoud van de openbare ruimte de nodige budgetten opgenomen, waarmee we weer jaren vooruit kunnen.

Sinds de vaststelling van de (meerjaren)begroting 2017-2020 zijn er toch weer een aantal autonome ontwikkelingen die op de gemeente afkomen. Deze zorgen voor een aantal tegenvallers, waarop we maar ten dele invloed kunnen uitoefenen. Daarnaast geven de ontwikkelingen van de algemene uitkering volgens de Meicirculaire 2017 een positief beeld. Per saldo geeft dit in deze kadernota in financiële zin een positief beeld.

In de vorige kadernota was het financiële beeld aanvankelijk negatief, maar hebben wij bij de vaststelling van de begroting 2017 alle autonome ontwikkelingen en nieuw beleid budgettair kunnen meenemen in de begroting 2017-2020 door een flinke toename van de algemene uitkering in de septembercirculaire. Uiteindelijk was het financiële resultaat in de meerjarenbegroting 2017-2020 positief.

Belangrijke elementen die nu het financiële beeld bepalen zijn, naast de (gebruikelijke) algemene ontwikkelingen als de loonmaatregelen, de prijscompensatie en een positieve ontwikkeling van de algemene uitkering en rentevoordelen, de consequenties van de oprichting en het vertrek uit onze organisatie van de OmgevingsDienst IJsselland en een aantal maatregelen die wij op het gebied van de bedrijfsvoering dienen te nemen.

Wij hebben daarnaast nog een aantal ambities die vragen om uitvoering. Daarbij hebben wij een onderscheid gemaakt tussen noodzakelijk nieuw beleid en gewenst nieuw beleid. Een deel daarvan hebben wij inhoudelijk met uw raad via raadsvoorstellen opiniërend besproken, zoals de vervanging van de armaturen openbare verlichting, het Koersdocument Duurzaamheid, het ophogen van het budget voor het Taalpunt Olst-Wijhe en het ambulante jongerenwerk. Deze voorstellen hebben wij aan u voorgelegd vanuit de wetenschap dat deze wenselijk zijn, maar waarbij honorering in de begroting afhankelijk is van budgettaire ruimte.

De uitkomsten van de Meicirculaire 2017 zijn verwerkt in deze kadernota.

Algemeen uitgangspunt is, dat financiële ruimte voor nieuw beleid opgebracht wordt door de aanwezige ruimte in de begroting of door herprioritering binnen het bestaande beleid.

Wij kunnen met tevredenheid vaststellen dat de nieuwe beleidsambities als kader meegenomen kunnen worden in de meerjarenbegroting 2018-2021. Per saldo is het beeld van het meerjarenbegroting positief.

BEOOGD RESULTAAT

Vaststellen kaders voor de begroting 2018-2021.

KADER

Gemeentewet en de Financiële verordening.

ARGUMENTEN

Voor de inhoud wordt verwezen naar de Kadernota 2018-2021.

Hieronder schetsen wij het beeld van het meerjarenperspectief 2017-2020.

Beeld meerjarenperspectief Beleids- en Financiële begroting 2017-2020

Het meerjarenperspectief 2017-2020 liet in het raadsvoorstel, behorende bij de begroting 2017 positieve eindsaldi zien voor de jaren 2017-2020. Met de toevoeging van de jaarschijf 2021 is dit beeld als volgt.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017-2020	59.420	16.808	135.251	135.251

Autonome ontwikkelingen en ontwikkelingen bestaand beleid

Na de behandeling en vaststelling van de Beleidsbegroting 2017 is er sprake van verschillende autonome ontwikkelingen. Deze vloeien voort uit externe (algemene) autonome ontwikkelingen of ontwikkelingen in bestaand beleid, waarmee in de begroting 2018 en volgende jaren rekening moet worden gehouden. Deze ontwikkelingen zijn toegelicht in hoofdstuk 2 respectievelijk 4 van de kadernota. Per saldo vallen deze, zoals hierboven al gemeld, positief uit. Er is rekening gehouden met de uitkomsten van de Meicirculaire 2017.

Het totaalbeeld van het financiële meerjarenperspectief ziet er, rekening houdend met een aantal dekkingsoplossingen, samengevat als volgt uit:

Onderdeel	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017-2020	59.420	16.808	135.251	135.251
Subtotaal algemene autonome ontwikkelingen	-139.000	-149.000	-153.000	-128.000
Subtotaal ontwikkelingen Algemene Uitkering Meicirc. 2017	548.000	603.000	626.000	594.000
Subtotaal bestaand beleid	-331.100	-389.300	-353.300	-331.540
Totaal concept begroting 2018-2021	137.320	81.508	254.951	269.711

Dit betekent dat de (meerjaren)begroting 2018-2021 op basis van de externe (algemene) autonome ontwikkelingen en ontwikkelingen in bestaand beleid in alle jaarschijven in evenwicht is. Daarmee blijft onze meerjarenbegroting vallen onder het repressief toezicht van de provincie.

Nieuwe beleidsambities

Na de vaststelling van de meerjarenbegroting 2017-2020 hebben zich voor de komende jaren nieuwe beleidsambities aangediend. Deze zijn toegelicht in hoofdstuk 2 van de kadernota bij de diverse programma's. Binnen deze categorie hebben wij - net als vorig jaar - een onderscheid in prioritering gemaakt tussen nieuw beleid, waarvan wij de uitvoering noodzakelijk vinden en overig nieuw beleid, waarover keuzes gemaakt kunnen worden afhankelijk van de beschikbaarheid van voldoende middelen. De lasten van alle nieuwe ambities, onderverdeeld in de categorieën: noodzakelijk en gewenst, bedragen (per categorie per saldo):

Onderdeel	2018	2019	2020	2021
Totaal noodzakelijk nieuw beleid	-29.500	-40.000	-62.000	-83.000
Totaal gewenst nieuw beleid, incl. dekking	-44.150	-44.150	-44.150	-44.150

Ontwikkeling financieel (meerjaren)perspectief

Naast de geschetste autonome ontwikkelingen leggen ook de wensen voor nieuw beleid dus een beslag op de gemeentelijke middelen. Het betreft bij het noodzakelijk nieuw beleid de voorbereiding op de Omgevingswet, de vervanging van armaturen openbare verlichting, en maatregelen op het gebied van informatieveiligheid (inclusief audit).

Rekening houdend met bovenstaande autonome ontwikkelingen en wensen voor noodzakelijk beleid, ziet het meerjarenperspectief Begroting 2018-2021 er samengevat als volgt uit.

Onderdeel	2018	2019	2020	2021
Totaal concept begroting 2018-2021	137.320	81.508	254.951	269.711
Totaal noodzakelijk nieuw beleid	-29.500	-40.000	-62.000	-83.000
Begroting 2018-2021 incl noodzakelijk nieuw beleid	107.820	41.508	192.951	186.711

Dit betekent dat de (meerjaren)begroting 2018-2021 op basis van de externe (algemene) autonome ontwikkelingen, ontwikkelingen algemene uitkeringen, ontwikkelingen in bestaand beleid en het noodzakelijke nieuwe beleid, in evenwicht is. Wij stellen voor deze categorieën als kader mee te nemen in de (meerjaren)begroting 2018-2021.

Als het gewenste nieuwe beleid aan dit perspectief wordt toegevoegd, ontstaat het volgende beeld.

Onderdeel	2018	2019	2020	2021
Begroting 2018-2021 incl noodzakelijk nieuw beleid	107.820	41.508	192.951	186.711
Totaal gewenst nieuw beleid, incl. dekking	-44.150	-44.150	-44.150	-44.150
Begroting 2018-2021 incl gewenst nieuw beleid	63.670	-2.642	148.801	142.561

Voor wat betreft het gewenste nieuwe beleid stellen wij voor de incidentele wensen door een incidentele dekking uit de reserves mogelijk te maken (te weten: aanjaagbudget toeristische bewegwijzering, formatie economische zaken en budget voor duurzaamheid) en de budgetten voor Taalpunt Olst-Wijhe en het versterken van de positie van de ambulante jongerenwerker te dekken uit het budget decentralisaties sociaal domein. Voor wat betreft het Taalpunt ligt dit in de lijn van ons raadsvoorstel, dat is behandeld in uw vergadering van 10 april jl. Wij stellen voor deze wensen ook als kader te verwerken in de ontwerpbegroting 2018-2021.

We wijzen er op dat het Keurmerk Cittaslow opgenomen staat als gewenst nieuw beleid in de Kadernota, die aan u is toegezonden. Inmiddels heeft, na verzending van de Kadernota, besluitvorming plaats gevonden in uw raad op 19 juni 2017, waardoor Cittaslow als gewenst nieuw beleid komt te vervallen. Er is voor gekozen de doorvertaling daarvan financieel technisch gelet op de beschikbare tijd niet te doen in een aangepaste versie van de Kadernota, maar te laten plaatsvinden in de begroting die in het najaar aan uw raad wordt aangeboden. Maar er kan derhalve nu al wel rekening worden gehouden met de ontstane financiële ruimte.

Voor wat betreft de overige ambities met een structureel karakter (te weten: budget verkeersveiligheidsprojecten, uitvoering detailhandelsvisie stellen wij voor deze ook als kader te verwerken in de ontwerpbegroting 2018-2021.

Wij merken daarbij nog het volgende op. In deze kadernota is voor een aantal ambities een p.m. post aangegeven, omdat de hoogte van het benodigde budget nog niet helder is. Gedacht kan worden aan budget voor de I-visie en de structurele bijdrage aan DOWR I, die vorig jaar incidenteel is geraamd. Verder is ten aanzien van de hoogte van de algemene uitkering enige voorzichtigheid geboden. Wat de effecten van de Septembercirculaire 2017 zullen zijn, is niet in te schatten.

Ook vinden wij het van belang dat de nieuwe raad na de gemeenteraadsverkiezingen budgettaire ruimte krijgt om nieuwe wensen af te wegen. Daarom stellen wij voor budgettaire ruimte in de meerjarenbegroting aan te houden. Deze kadernota geeft deze budgettaire ruimte voor de jaarschijven 2018, 2020 en 2021. Voor de jaarschijf 2019 is sprake van een klein tekort. Met dit perspectief blijft onze meerjarenbegroting vallen onder het repressief toezicht van de provincie.

In de ontwikkelingen bestaand beleid is rekening gehouden met de jaarlijkse trendmatige verhoging van de onroerendzaakbelasting (€ 41.000 structureel). Deze verhoging maakt deel uit van het geschetste perspectief van de meerjarenbegroting. In het najaar, wanneer ook de septembercirculaire bekend is, zullen wij beoordelen of er zodanig veel budgettaire ruimte in de meerjarenbegroting zit, dat van deze verhoging kan worden afgezien. U ontvangt dan een daartoe strekkend voorstel dat betrokken wordt bij de begrotingsbehandeling in november.

DRAAGVLAK

--

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Zie hierboven.

AANPAK/UITVOERING

Bespreking in uw raad.

VOORSTEL

1. De begrotingsrichtlijnen als uitgangspunt voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2018 vast te stellen.
2. De aangegeven categorieën: algemene autonome ontwikkelingen, de ontwikkelingen algemene uitkering, de ontwikkelingen bestaand beleid en het noodzakelijke en gewenste nieuwe beleid alsmede de dekking als kader te verwerken in de ontwerpbegroting 2018-2021.
3. Bij de vaststelling van de begroting 2018 – 2021 definitief af te wegen of de verhoging van de onroerendzaakbelasting achterwege kan worden gelaten.
4. Voor het overige de Kadernota 2018-2021 als basis voor de begrotingsvoorbereiding te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe
de secretaris



drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis

de burgemeester



A.G.J. (Ton) Strien

Informatie in te winnen bij:
Gerard Luijmes
Telefoonnummer: 14 0570

Onderwerp Besluit tot bespreking van de Kadernota 2018-2021 als kader voor de begroting 2018-2021.

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 en 20 juni 2017,

gelet op de Financiële verordening;

besluit:

1. De begrotingsrichtlijnen als uitgangspunt voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2018 vast te stellen.
2. De aangegeven categorieën: algemene autonome ontwikkelingen, de ontwikkelingen algemene uitkering, de ontwikkelingen bestaand beleid en het noodzakelijke en gewenste nieuwe beleid alsmede de dekking als kader te verwerken in de ontwerpbegroting 2018-2021.
3. Bij de vaststelling van de begroting 2018 – 2021 definitief af te wegen of de verhoging van de onroerendzaakbelasting achterwege kan worden gelaten.
4. Voor het overige de Kadernota 2018-2021 als basis voor de begrotingsvoorbereiding te beschouwen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d. 3 juli 2017.

De raad voornoemd,
de griffier

de voorzitter

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien